

НОВИНИ КОНФЛІКТИ ПОЗИЦІЯ ДУМКА ПОДІЇ ВІЙНА ВІДЕО БЛОГИ

Головна > Статті > Новини > Новини світу > Як РФ просуває свою дезінформацію в Україні та Європі: через соціальні мережі і лобістів

Як РФ просуває свою дезінформацію в Україні та Європі: через соціальні мережі і лобістів

[Читати на руском](#)

Як РФ просуває свою дезінформацію в Україні та Європі: через соціальні мережі і лобістів

Понад 350 російських лобістів у Німеччині, Франції, Італії виявили дослідники Інституту інноваційного врядування (ІІГ). Ці агенти впливу Росії активно працюють у цих європейських країнах, але з повномасштабним нападом на територію України Росія змінила свій підхід і засоби впливу на людей, які в Європейському Союзі ухваляють важливі рішення на підтримку України.

У звіті Інституту інноваційного врядування йдеться про методи впливу Росії на ЄС, а також про протидію російській пропаганді в Європі.

Представники Інституту інноваційного врядування для дослідження обрали три європейські країни – Німеччину, Францію та Італію, щоб дослідити російський вплив. Ці країни важливі для України, як в контексті військової допомоги, так і як ті, що перебувають під особливим поглядом Росії, щоб туди інфільтрувати своїх агентів.

Російські агенти діють у середовищі російських культурних центрів та організацій, при російських церквах, аналітичних дослідницьких центрах, а також при філіях російських організацій.

Вони вступають на дискусійних майданчиках, у медіа, поширюючи корисні для Росії наративи.

Франція

У серпні 2023 року, нагадують у звіті дослідники ІІГ, колишній президент Франції Ніколя Саркозі «шокував громадськість» заявами про необхідність компромісів із Росією, припинення переговорів про постачання зброї Україні та заперечення факту незаконної анексії Криму і необхідності повернення півострова до складу України.

Такі тези озвучує не лише Саркозі.

«У Франції є широкі мережі аналітичних центрів, переважно військового спрямування, де навіть колишні співробітники спеціальних служб Франції готові виступати з проросійських позицій і багато дослідників на це звертають увагу. Попри те, що це важливий стратегічний напрямок, росіянам вдається просувати свої ідеї серед цих людей.

Однією з причин дослідники називають історичну тяглість ідеї про особливе місце Франції у НАТО (тепер і в ЄС), яку вдало використовував ще СРСР. Просувають думку, що французи, мовляв, окремо стояло.

Зараз з'являються наративи про те, що причиною війни в Україні є «недопрацювання з боку НАТО, що Україна достатньо слабка, щоб перемогти у війні» і медійно це підкріплюється тим, що необхідно вислухати всі точки зору», – пояснює Олексій Набожняк, експерт і дослідник російської пропаганди й впливу.

Особливістю роботи російських агентів у Франції є те, стверджують дослідники ІІГ, що російські спікери здатні напряму доносити свої думки до французького суспільства.

Багато французьких телеканалів, згідно зі звітом Інституту інноваційного врядування, є лояльними до Росії, користаються можливістю поїхати на тимчасово окуповані Росією українські території, щоб зняти сюжети про те, як Росія «відбудовує» Донбас.

Німеччина

Нині Франція для Росії більш перспективна країна для впливу, ніж Німеччина. Адже Німеччина, як наголошує дослідник, більш рідше відмовляється від економічної залежності від Росії. У Німеччині найбільшою загрозою, наголошує Олексій Набожняк, є партія «Альтернатива для Німеччини», націоналістична та право-популістська проросійська політична партія.

Основна ідеологія партії спрямована проти євроінтеграції та проти імміграції іноземців. Вже опубліковано чимало розслідувань про те, як ця партія заробляє за допомогою російських впливів. Попри те, що Німеччина збільшує підтримку України, тим не менше збільшується загроза зростання кількості прихильників партії «Альтернатива для Німеччини», особливо у східних регіонах Німеччини.

«Особливістю російського впливу у Німеччині є наявність цілої низки так званих рухів за мир, які під різними соусами продають необхідність того, що потрібно йти на переговори, зменшувати військову підтримку Україні.

Представники цих рухів – прихильники комуністичних ідей або мають афілійованість із проросійськими організаціями.

Ще є організації, які допомагають знедоленим дітям Донбасу і вони теж мають приналежність до організації нібито за мир і проросійських ідей», – розповідає Олексій Набожняк. Найбільш значний російський вплив, якщо порівнювати з Францією і Німеччиною, є в Італії.

Адже у часи Берлусконі відверто розвивалися зв'язки із Росією. Традиційно потужною була комуністичні партія, популярними є партії лівого спрямування, які або ж мають зв'язки з Росією або ж досі, незважаючи на агресію Росії щодо України, романтизують Росію через призму СРСР.

«Італійські журналісти завжди запрошують на програми прокремлівських італійських журналістів або напряму звертаються до російських журналістів, щоб показати другу сторону.

Бо для них це «рівноправна війна», вони не розглядають це як агресію, а українців, як жертву», – каже Анна Меленчук співзасновниця Інституту інноваційного врядування

У звіті експерти аналізують діяльність конкретних італійських медіа, журналістів, політиків.

Російська дезінформація і пропаганда в Україні

Подали у звіті і дослідження проблем поширення російської дезінформації та пропаганди в Україні.

Модель та інструменти російського інформаційного впливу в Україні суттєво відрізняються від європейських країн. Адже Україна для Росії є першочерговим об'єктом стратегічного впливу і мережа авторів, яка працювала і продовжує працювати над побудовою і зміцненням російського інформаційного впливу в Україні є в рази більшою і потужнішою, аніж в європейських країнах. Та й контекст на підконтрольних українських територіях і тимчасово окупованих Росією є цілковито ризним.

Ось що розповідає Олександра Цехановська, експертка Інституту інноваційного врядування:

– Після початку повномасштабного вторгнення Росія змушена була суттєво адаптувати свій вплив на підконтрольних українських територіях. Адже вже не мала «медвежчюківських каналів», а доступ до російських онлайн ресурсів продовжує звужуватись, починаючи з 2014 року.

Тому основним каналом впливу Росії є соціальні мережі і, зокрема, Telegram-канали. Російським спецслужбам, які курують мережу цих російських Telegram-каналів, доводиться підлаштовуватися під українські джерела.

Найлегшим способом визначити, що канал ведеться росіянами чи лояльними до них особами, це нарративний аналіз. Це умовна риторика про зраду, яку ми всі любимо і яка швидко розходиться в українському інформаційному просторі.

Для прикладу, це про некомпетентне військове командування, про те що нема сенсу боротись за окуповані Росією території. Тобто, використовуються цією мережею будь-які приводи, які розхитують українське суспільство зсередини.

На тимчасово окупованих українських територіях Росією ситуація цілком інша. Там ведеться не дезінформація, а пропаганда, як системний, централізований, інформаційний вплив.

Особлива увага Росії приділяється місцевим медіа. На російській медіа холдингу у Херсонській і Запорізькій областях працюють люди, які були активно залучені у побудову системи пропаганди у Криму або які працювали на російській телеканал у Донецьку.

Людяв важливо мати інформацію, яка стосується їхньої громади, а тому така пильна увага до місцевих медіа. У 2022 році використання окупантами місцевого телебачення зросло з 27%, як це було у 2021 році, до 44% у 2022 році. Зріс попит на місцеве радіо і пресу після повномасштабного нападу.

Росіяни це використовують і створюють свого роду монополію на інформаційний вплив на місцевому рівні. Україна має бути свідомо того, яке величезне значення місцеві медіа мають для російської влади для підтримки свого існування на тимчасово окупованих територіях і якою системною має бути протидія цьому.

Принципи і моделі впливу, які характерні на тимчасово окупованих територіях Росією:

- обмеження доступу до українських і західних ресурсів;
- тотальне домінування російських джерел, які були заборонені раніше в Україні;
- встановлення цифрового контролю над онлайн середовищем;
- відстежування трафіку, яке дозволяє стежити за людьми, бачити, що читають на тимчасово окупованих територіях;
- медіа-колабораціонізм, рідше добровільний, частіше – змушений.

На квітень 2022 року, згідно зі звітом, закрились більше 100 місцевих медіа, які були проукраїнськими і їхні працівники покинули тимчасово окуповану територію.

Висновки: протидія малоефективна

Експерти подали свої висновки і рекомендації у звіті щодо впливів російських агентів у Європі та Україні. Однак вони наголошують, що програми ЄС щодо протидії пропаганді та дезінформації не дуже ефективні, хоча фіксування відбувається з 2014 року.

Неможливо накласти санкції на пропагандистів, популістів, тому що свобода слова це основа демократичного, вільного суспільства, наголошує Анна Меленчук.

«Або ми тримаємося цінностей свободи слова, або обмежуємо цю цінність через загрозу національній безпеці. Поки що ми не бачили ефективних санкцій проти пропагандистів, людей, які поширюють прокремлівські наративи. Чому ми зробили це дослідження?

Тому що Росія змінила шляхи впливу на країни ЄС – вона або робить це приховано, що важко простежити, або покладає свої ресурси на пропагандистів, людей в Європі, які поширюватимуть прокремлівські наративи і саме серед європейців впливатимуть на європейську політику. Через те, що в 2024 році в багатьох країнах світу відбуватимуться вибори, в Росії є шанс привести тих людей до Європарламенту і до урядів ключових країн, яких хотілося б», – каже Анна Меленчук.

Експерти Інституту інноваційного врядування (ІІГ) наголошують, що Україні важливо посилювати співпрацювати з європейськими країнами на всіх рівнях.

Вони підготували свої рекомендації для українського уряду щодо активних російських пропагандистів, а українцям за кордоном радять активно спростовувати прокремлівські наративи, брехливу інформацію, тому що одним з дієвих способів боротися з російською пропагандою є спростування кремлівських наративів.

«Свій вплив Росія вкладає у ті потреби, які є на внутрішньому ринку, коли запит є всередині європейської країни, зокрема, на популізм, націоналізм, загострення міграційної кризи. Однак чітко можна протидіяти тим людям, які порушують закон і це незаконні відвідування тимчасово окупованих територій, приїзди у Крим на якісь економічні форуми», – зазначає Олексій Набожняк.

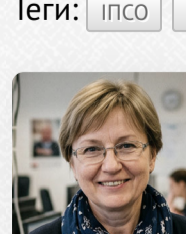
Для прикладу, у звіті експерти згадують про італійський канал Rai1, який подає другий голос Росії про війну і, водночас, український президент Володимир Зеленський дав велике інтерв'ю саме цьому каналу.

«Тут питання – або толеруємо, що цей канал продовжує таку політику, або на державному рівні ігноруємо його. Хоча розумію, що мова йде про широку аудиторію донесення інформації. Має бути якийсь баланс, якщо, умовно кажучи, медіа допомагає ворогу України, то, можливо, варто проігнорувати його запити на комунікацію», – наголошує Олексій Набожняк.

Аналітики ІІГ також наголошують, що країни ЄС мають знайти законні методи для недопущення поширення російської дезінформації та кремлівських наративів. А для виявлення впливів та протидії варто залучати громадські організації.

Галина Терещук, опубліковано у виданні "Радіо Свобода"

Теги: [ІІГО](#) [ІІГСО](#) [Європа](#) [Європа](#) [Україна](#) [Україна](#) [дезінформація](#) [Дезінформація](#) [Росія](#) [Росія](#)

Марія Войтенко
ОГЛЯДАЧ НОВИН

🕒 14 лютого 2024 р., 15:38 🌐 Переглядає: 1980

🗉 Роздрукувати ✉️ Надіслати товаришу

Коментарі:
comments powered by Disqus

Головна	Новини	Конфлікти	Позиція	Думка	Події	Війна
Про нас	Реєрство	Політика	Коментарі	Політика		
Статті	Корупція	Корпоративні	Річне	Політика	Відео	Блоги
Архів	Економіка	конфлікти		Економіка		
Закони	Новини світу	Кримінал				
Контакти						

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал
Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело.Зсі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

Реклама на сайті • Наші партнери

Політика конфіденційності

Важливі новини

19.05.2026

Мільярди на крові під маскою меценатства: як власник «Труки» Володимир Литвин легалізує дубайські ка...

#Трука #Аваков #Urban One

13.05.2026

«METTMANN PUBLIC COMPANY LIMITED»

Розшукуваний бізнесмен Борис Умерович через кіпрсько-іспанський ланддромат...

#РЖД #Кипр #Кипр

ЦЕНЗУРА

ЯК ОБИТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Останні новини

По дати | По перелогам | По коментарям

09:22 У Києві під час зливи потужний потік води збив дівчину на пішохідному переході [📄](#)

09:17 Кінець епохи «хабарів»: мережа «ЯБКО» відмовилася від податкової оптимізації після візитів БЕБ та медійного тиску [📄](#)

09:11 Нічна атака РФ: Сили ППО збили 102 із 124 ворожих дронів, є влучання у кількох локаціях [📄](#)

09:05 «Бандерівський прокурор» та «укра-польський режим»: депутат Гжегожа Брауна вигнали із зали за образи на адресу прокурора [📄](#)

08:59 З'явилися кадри з палаючого гуртожитку в Старобільську, де загинули шестеро людей [📄](#)

👉 Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

08:54 «Маразм прогресує»: мережу підірвало відео, де Путін на публіці не зміг вимовити «Ура!» [📄](#) [📄](#)

08:48 Ситуація на фронті: сталоса 216 боєзбиткень, найгарячіше – на Покровському та Гуляйпільському напрямках

08:43 Сенатори США вимагають від Пентагону негайно передати Україні 400 мільйонів доларів допомоги

08:37 Історичний політ SpaceX: найбільша ракета в історії Starship V3 успішно пройшла випробування в космосі [📄](#)

08:32 У Швейцарії проведуть референдум щодо обмеження населення до 10 мільйонів осіб

08:26 Одеський суд зобов'язав модель Онуф'яна сплатити понад пів мільйона гривень податків і штрафів

08:21 Російські дрони атакували пожежну частину на Донецьчині, пошкоджено техніку та будівлю ДНС [📄](#)

08:15 Україна дедалі ефективніше стримує наступ РФ: у Кремлі говорять про «глухий кут», – ISW

08:10 Удар по нафтовому експорту РФ: українські дрони атакували стратегічний термінал «Грушова» в Новоросійську [📄](#) [📄](#)

08:04 У Полтаві після атаки дронів спалахнула пожежа: вибуховою хвилюю пошкоджено будівлі

07:59 Втрати ворога: мінує 950 окупантів та понад 2100 одиниць техніки за добу [📄](#)

00:01 Трамп повідомив про кадрові зміни в розвідальній СІА та призначення нового виконувача обов'язків

22 травня 2026 г.

23:58 **Окупанти атакували Конотоп дронами: у місті чули вибухи**

23:54 Оператора азартних ігор «ОЛЛ СІП ГЕЙМС» покарали на 4,3 мільйона гривень через скаргу гравця [📄](#)

23:50 У Києві через сильну зливу величезна фура майже повністю пішла під воду [📄](#)

23:44 У Новоросійську та низці міст Краснодарського краю РФ оголосили загрозу атаки БПЛА, працює ППО [📄](#)

23:38 Прокуратура не виявила доказів вини Василя Тетері у справі його водія

Теги новин

COVID-19 агресія Росії Атака

Війна

Война ВСУ Вторженне

Дональд Трамп Донбас ДПТ Зеленський ЗСУ Київ Київ коронавірус Корупція

Напад Росії на Україну

нападенне

Росії на Україну окупанти

окупанти Порошенко Путін Росія

Россія сев США Україна

Україна ЧП Епідемія коронавіруса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Показати результати опитування

Показати всі опитування на сайті